

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

13. december 2002

KOMITÉSAG

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets notat vedrørende Kommissionens beslutning om fastsættelse af regler for etablering af avlsprogram for resistens mod transmissible spongiform encephalopati hos får, dokument SANCO 4072/02.

Forslaget er sat til afstemning den 16. december 2002 på møde i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevaredirektoratet/ 1. afdeling, 2. kontor

J.nr.: VA02- 2236-651

Den 13. december 2002

HCHR/KØ/BGO

LFM 700

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens beslutning om fastsættelse af regler for etablering af avlsprogram for resistens mod transmissible spongiform encephalopati hos får

Dokument SANCO 4072/02

Forslaget forventes sat til afstemning på møde i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 16. december 2002.

Forslaget skal behandles i en procedure III i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det med kvalificeret flertal. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Forslaget fastsætter rammerne for et avlsprogram for får, hvor der avles for resistens mod TSE hos får. Første del af forslaget, vedrørende den indledende undersøgelse af genotyper hos renracede får, blev vedtaget på et komitémøde den 19.-20. november 2002. Anden del af forslaget (SANCO 4072/02) vedrører selve etableringen af avlsprogrammet. Med forslaget gives der som noget nyt mulighed for, at medlemslandene, som et alternativ til at etablere et avlsprogram, kan etablere et nationalt scrapie kontrolprogram med henblik på at blive erklæret scrapiefrie, hvis ikke medlemslandet har mulighed for med det samme at blive erklæret scrapiefrit.

Den Videnskabelig Komité finder, at avlsprogrammet er en mulig vej for medlemslande med scrapie til at reducere smittespredning og øge forbrugersikkerheden. Der er imidlertid ikke videnskabelig sikkerhed for, at resistente dyr ikke overfører smitte til øvrige dyr, og konsekvenserne for sygdommens udbredelse ved flytning af dyr er således uafklaret. Det bliver muligt ved hjælp af et nationalt kontrolprogram at undlade at modtage resistente dyr fra scrapie positive besætninger. Forslaget forventes ikke at reducere beskyttelsesniveauet i Danmark.

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg med en indstilling om at stemme imod forslaget med henvisning til det manglende retsgrundlag, videnskabelig usikkerhed om smittespredning fra resistente dyr og de uafklarede muligheder for, at en medlemsstat kan blive erklæret scrapiefri. Forslaget er nu blevet forbedret i forhold til risikoen for smittespredning fra resistente dyr og mulighederne for at få status som scrapiefrit land. Da avlsprogrammet samtidigt ifølge Den Videnskabelig Komité er en mulig vej for medlemslande med scrapie til at reducere smittespredning og øge forbrugersikkerheden, bør man i en samlet vurdering på det fornyede grundlag ikke modsætte sig avlsprogrammet.

På det nuværende grundlag agter regeringen at stemme for forslaget forudsat, at der etableres mulighed for, at Danmark og andre lande kan opnå status som scrapiefri og som led heri fastsætte de fornødne begrænsninger i indførslen af levende dyr.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevederedirektoratet/ 1. afdeling, 2. kontor

J.nr.: VA02- 2236-651

Den 13. december 2002

HCHR/KØ/BGO

LFM 700

AKTUELT NOTAT IL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens beslutning om fastsættelse af regler for etablering af avlsprogram for resistens mod transmissible spongiform encephalopati hos får

Dokument SANCO 4072/02

Ændringer i forhold til aktuelt notat af 18. november 2002 er markeret med kursiv.

Resumé

Forslaget fastsætter rammerne for et avlsprogram for får, hvor der avles for resistens mod TSE hos får. Første del af forslaget, vedrørende den indledende undersøgelse af genotyper hos renracede får, blev vedtaget på et komitémøde den 19.-20. november 2002. Anden del af forslaget vedrører selve etableringen af avlsprogrammet. Med forslaget gives der som noget nyt mulighed for, at medlemslandene, som et alternativ til at etablere et avlsprogram, kan etablere et nationalt scrapie kontrolprogram med henblik på at blive erklæret scrapiefrie, hvis ikke medlemslandet har mulighed for med det samme at blive erklæret scrapiefrit.

Den Videnskabelig Komité finder, at avlsprogrammet er en mulig vej for medlemslande med scrapie til at reducere smittespredning og øge forbrugersikkerheden. Der er imidlertid ikke videnskabelig sikkerhed for, at resistente dyr ikke overfører smitte til øvrige dyr, og konsekvenserne for sygdommens udbredelse ved flytning af dyr er således uafklaret. Det bliver muligt ved hjælp af et nationalt kontrolprogram at undlade at modtage resistente dyr fra scrapie positive besætninger. Forslaget forventes ikke at reducere beskyttelsesniveauet i Danmark.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt udkast til forslag til Kommissionens beslutning om fastsættelse af regler for etablering af avlsprogram for resistens mod transmissible spongiform encephalopati

(TSE) hos får. *Første del af forslaget, vedrørende den indledende undersøgelse af genotyper hos renracede får, blev enstemmigt vedtaget på mødet i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed den 19.-20. november 2002. Anden del af forslaget (SANCO 4072/02), som vedrører selve avlsprogrammet, forventes sat til afstemning på møde i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed den 16. december 2002.*

Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001, særligt artikel 23 angives som retsgrundlag for forslaget. Det er dog samtidigt i præamblen oplyst, at Kommissionen vil fremlægge forslag til ændring af forordning 999/2001 med henblik på at skabe hjemmelsgrundlag for bestemmelser af den karakter, som indeholdt i nærværende forslag.

Forslaget skal behandles i en procedure III i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det med kvalificeret flertal. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der redegøres ikke nærmere for nærheds- og proportionalitetsprincippet, da der er tale om gennemførelsesbestemmelser til en allerede vedtaget retsakt.

Formål og indhold

Kommissionens forslag har som overordnet formål at tilpasse og ajourføre EU-medlemsstaternes beskyttelsesforanstaltninger over for TSE sygdomme (scrapie hos får og BSE hos kvæg).

Forslaget fastsætter rammerne for et avlsprogram for får, hvor der avles for resistens mod TSE hos får. Forslaget bygger på Den Videnskabelige Styringskomites (SSC) udtalelse om, at resistente får enten ikke har eller har meget ringe modtagelighed for scrapie og ikke udskiller eller har meget ringe udskillelse af smitstof i forhold til modtagelige får. Samtidig er udskillelsen af smitsomt agens begrænset til få organer i kroppen, hvorfor fjernelse af særligt risiko materiale (SRM) er muligt. For de modtagelige får er smitsomt agens udbredt til flere organer, hvorfor fjernelse af SRM i praksis er meget omfattende.

Forslaget har endvidere til formål at øge resistensen mod TSE sygdomme hos får og derved begrænse udskillelse af smitstof og udbredelse af TSE sygdomme.

Forslagets anden del (som forventes sat til afstemning den 16. december) indebærer som det væsentligste, at medlemslandene skal gennemføre følgende:

- *Pr. 1. december 2003* skal Kommissionen informeres om landets avlsprogram til at selektere for resistens mod scrapie hos får. *Avlsprogrammet skal være etableret pr. 1. oktober 2003.* Avlsprogrammet indebærer blandt andet at:
 - Der etableres en database til registrering af resultaterne.
 - Der etableres et system til at niveauinddele TSE-modstandsdygtige flokke.
 - De flokke, der deltager, skal genotypes og modtagelige væddere udsættes.
 - Resistente får fra en scrapiepositiv flok kan frit flyttes til en anden besætning.

Avlsprogrammet er gjort frivilligt for avlere at deltage i indtil 31. december 2004.

Der er mulighed for at medlemslandene, som et alternativ til at etablere et avlsprogram, kan etablere et nationalt scrapie kontrolprogram med henblik på at blive erklæret scrapiefrie, hvis ikke medlemslandet har mulighed for med det samme at blive erklæret scrapiefrit. Detaljerede betingelser herfor er endnu ikke fastlagt, men Kommissionen har lagt op til, at test af alle selvdøde og risikodyr over 18 måneder samt aktiv overvågning blandt normalt slagtede vil indgå uden det dog er nærmere defineret i dokumentet.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

TSE-området er reguleret ved Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater, senest ændret ved Kommissionens Forordning (EF) Nr. 1494/2002 af 21. august 2002, hvad angår overvågning af bovin spongiform encephalopati, fjernelse af specificeret risikomateriale samt regler for import af levende dyr og animalske produkter.

Forordningen er umiddelbart gældende i dansk ret.

Konsekvenser

Forslagets vedtagelse vil medføre behov for ændring af bekendtgørelser.

TSE hos får kan udgøre en sundhedsrisiko, om end endnu teoretisk, og eksistensen af TSE i nogle fårebestande i fællesskabet kan således teoretisk udgøre en sundhedsrisiko for befolkningen.

Resistente får har mindre udskillelse af smitsom agens end modtagelige får. Det er derfor mere sikkert at fjerne smitsomt materiale fra resistente slagtefår end fra modtagelige. Hvis BSE senere viser sig at findes i får under naturlige forhold, vil den højeste forbrugersikkerhed opnås ved avl for resistens mod TSE hos får. Der er imidlertid ikke videnskabelig sikkerhed for, at resistente dyr ikke overfører smitte til øvrige dyr, og konsekvenserne for sygdommens udbredelse ved flytning af dyr er således uafklaret. *Det bliver muligt, ved hjælp af et nationalt kontrolprogram, at undlade at modtage resistente dyr fra scrapie positive besætninger, og på det grundlag forventes en vedtagelse ikke at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark.*

En vedtagelse af forslaget vil få økonomiske konsekvenser, idet der ikke er afsat midler til et avlsprogram for får. På baggrund af nuværende oplysninger er det meget vanskeligt at estimere udgifterne, men et groft overslag over udgifter, der kan forudses på nuværende tidspunkt, vil omfatte:

- Planlægning og start af avlsprogrammet: 1-1,5 årsværk.
- Opbygning, administration/drift af database og avlsprogram: 1 mio. kr. i opbygningsfasen og 1 årsværk til løbende vedligeholdelse.
- Avlsprogram* – selve testningen og udsætning af modtagelige får: Der bliver først krav om deltagelse for renracede får fra 1. januar 2005. Det er meget vanskeligt at estimere udgifterne. Hver test koster 250 kr. udført af Danmarks Veterinærinstitut. Hvor mange tests, der skal udføres, er blandt andet afhængigt af, hvor mange avlere der deltager, samt hvor mange racer, der har så lavt antal af resistente dyr, at de ikke kan deltage.

Der kan vise sig at være negative produktionsmæssige konsekvenser for f.eks. uldkvalitet og kødfylde, når der avles hen imod resistens hos får. Det kan have store omkostninger for avlerne.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i §2-udvalget (landbrug). **Landbrugsraadet** har på vegne af medlemsorganisationerne tilkendegivet, at man generelt støtter tankerne bag forslaget til en avlsstrategi for resistens hos får i lande, som ikke er scrapiefri. Man finder dog, at forslaget vil medføre betydelige omkostninger for sektoren, og at tidsfristerne for gennemførelsen ikke er realistisk. Man finder, at avlsprogrammet i første omgang bør være frivilligt, men at det evt. senere vil kunne være et krav i forbindelse med stambogsregistrering. Indtil videre bør programmet etableres som en del af det nuværende avlsprogram, som erhvervet driver.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg skriftligt ved notat af 18. november 2002.